

9. Dromen en werken met een profeet

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren dat een profeet iemand is die namens God spreekt.
- De kinderen maken kennis met de profeet Jesaja en met zijn visioenen en dromen over Gods Rijk: een rijk van vrede en gerechtigheid.
- De kinderen dromen met Jesaja mee over Gods Rijk en geven vorm aan hun eigen voorstelling van een betere wereld.
- De kinderen ontdekken dat het niet Gods bedoeling is om rustig af te wachten tot de dromen van Jesaja werkelijkheid worden; wij moeten er zelf aan gaan werken.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

Deze bijeenkomst gaat over de profeet Jesaja. We komen deze profeet tegen in het naar hem vernoemde Bijbelboek. Het begin van het Bijbelboek Jesaja maakt duidelijk dat hij de zoon is van Amos en dat hij leefde tussen ongeveer 750 en 700 voor Christus. Echter, waarschijnlijk zijn niet alle teksten uit dit boek van de hand van deze Jesaja. De profetieën van zijn twee opvolgers, die zich ook Jesaja noemden, zijn eveneens opgenomen in dit Bijbelboek.

Het boek bestaat uit drie delen. De eerste verzameling profetieën is te vinden in Jesaja 1-39. De tweede verzameling staat in Jesaja 40-55. Deze Jesaja noemen we deuterio-Jesaja: 'de tweede Jesaja'. De derde verzameling vinden we in Jesaja 56-66. Deze Jesaja noemen we trito-Jesaja: 'de derde Jesaja'. Elke Jesaja schrijft in zijn eigen (politieke) tijd, voor zijn eigen mensen.

De eerste Jesaja is ruim tweehonderd jaar ouder dan de andere twee. In de tweede helft van de achtste eeuw voor Christus worden de koninkrijken Juda en Israël bedreigd door Assyrië en daarom zoeken ze samenwerking met onder andere Egypte. Maar volgens Jesaja is dat niet Gods bedoeling. Bovendien leven de joden niet meer volgens de regels van God. Jesaja waarschuwt het volk en roept het op om zich te bekeren. Maar de profeet biedt ook hoop: hij vertelt over de komst van de Messias door middel van de naam Immanuël, wat betekent: 'God met ons'.

In deze bijeenkomst gaat het vooral om de tekst van deuterio- en trito-Jesaja. Deuterio-Jesaja profeteert gedurende de Babylonische ballingschap (586-539 voor Christus). Trito-Jesaja doet zijn profetieën als de ballingen weer zijn teruggekeerd. Die Jesaja roept de joden op om God niet te vergeten. Maar hij geeft hun ook hoop: God vergeet Zijn volk niet en op een dag zullen er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen (Jesaja 65: 17). Dan zal Gods rijk van vrede en gerechtigheid aanbreken.

De Babylonische ballingschap speelt een belangrijke rol bij Jesaja. In 586 voor Christus valt Nebukadnezar II Jeruzalem binnen en vernietigt de tempel. De inwoners worden meegevoerd naar Babylon (het huidige Irak) en moeten daar als ballingen wonen. De joden leven in relatieve vrijheid. Zo mogen ze hun eigen geloof belijden. Sommige joden krijgen zelfs belangrijke functies, zoals bijvoorbeeld Daniël, die een hoge positie verwerft binnen de politiek. Veel verhalen uit hun cultuur worden opgeschreven en zo krijgt de Tora (de eerste vijf boeken van Mozes) vorm.

Toch wordt de ballingschap als een zwarte periode herdacht. De joden mochten namelijk niet wonen in hun geliefde land met hun bijzondere hoofdstad Jeruzalem. Het verlangen en heimwee naar Jeruzalem was groot. Ook voelden de joden zich alleen. In Jeruzalem, waar de tempel stond, leek God veel dichterbij. Het was moeilijk om als kleine groep met een aparte godsdienst staande te blijven te midden van de overmacht van de Babylonische meergodengodsdienst.

Profeten spelen een belangrijke rol in het jodendom. Het zijn mannen en vrouwen die namens God spreken tot de mensen, maar ook voorspraak doen voor mensen bij God. Zij moeten het volk constant herinneren aan het verbond dat God en mensen met elkaar hebben gesloten. Soms hebben ze een vermanende functie; andere keren vertellen ze over Gods liefde en trouw en doen ze voorspellingen over Gods Koninkrijk.

Profeten kiezen niet zelf voor hun functie: ze worden geroepen door God. Zo beschrijft Jesaja 6 hoe Jesaja wordt geroepen en dat hij dat in eerste instantie helemaal niet ziet zitten. Hij zegt dat hij 'een mens met onreine lippen' is. Dat wil zeggen: net zo'n zondig mens als ieder ander. Iedereen kan een profetische functie krijgen, ook vandaag de dag. Ook nu zijn er mensen die ons waarschuwen voor verkeerde ontwikkelingen, maar ook mensen die ons vertellen over Gods liefde en trouw.

VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Lees Jesaja 65: 17-25. Wat voor beeld heb je bij de nieuwe wereld die hier wordt geschetst?
- Heb je zelf het gevoel dat je naar dat visioen kunt leven? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe dan?
- Goede doelen proberen al op kleine schaal om de wereld iets beter te maken. De mensen achter deze goede doelen blijven niet stilzitten, maar staan op en gaan wat doen. Welke goede doelen ondersteun jij? Wat kun je de kinderen over die goede doelen vertellen?
- Wat zou je met de kinderen kunnen en willen delen over dit onderwerp?

Praktische voorbereiding

Geef de kinderen zo mogelijk een kopie van werkblad 9.1 mee vóór de bijeenkomst. Vraag hun dan om het werkblad thuis in te vullen. De opdracht staat op het werkblad. Het ingevulde werkblad zal besproken worden tijdens de bijeenkomst, dus geef duidelijk aan dat de kinderen het dan weer moeten meebrengen.

Het is echter ook mogelijk om een vervangende opdracht te doen in plaats van werkblad 9.1 (zie *Verwerking*).

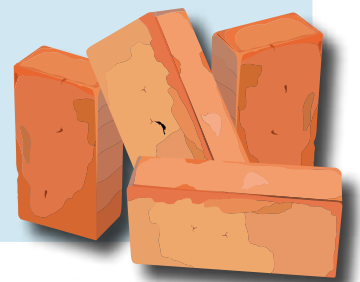
BENODIGDHEDEN

Vooraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Kopieën van alle werkbladen voor alle kinderen (werkblad 9.1 mogelijk van tevoren meegegeven, zie *VOORBEREIDING*);
- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken;
- Eventueel een wereldbol of wereldkaart (zie *Verkenning*);
- Voor ieder kind een bijbel (NBV);
- Pennen;
- Per drie of vier kinderen een groot vel papier (A3-formaat);
- Kleurpotloden en/of stiften;
- Kranten en tijdschriften;
- Schaartjes en lijm of plakstiften.

PROGRAMMA

5 minuten

Opening

Heet de kinderen van harte welkom. Vertel dat het vandaag over dromen gaat. Er zijn verschillende soorten dromen. Leuke dromen, nare dromen en nachtmerries. Dromen die je 's nachts droomt, maar ook dromen die je overdag droomt. Dromen over vroeger en dromen over de toekomst.

Zet de grote kaars op tafel en steek deze aan. Laat de kinderen vervolgens om beurten vertellen over een mooie droom die zij hebben gehad. Laat de grote kaars zo mogelijk branden en zet deze op een veilige plaats.

15 minuten

Verkenning

Vertel de kinderen dat het vandaag gaat over dromen over de toekomst: dromen over een wereld waarin mensen en dieren leven zoals God dat wil. Iemand die over zulke dromen vertelde, was Jesaja. Jesaja was een profeet.

Vraag de kinderen of ze weten wat een profeet is. Een profeet wordt door God geroepen om namens Hem te spreken tot de mensen. Hij vertelt de mensen hoe God wil dat ze met elkaar en met God omgaan. Hij vertelt hoe mooi de wereld eruit zou zien als iedereen dat zou doen. En hij belooft dat God Zijn mensen altijd zal helpen en trouw zal blijven. Maar soms moet een profeet ook boos worden omdat de mensen helemaal verkeerd leven. Daarom waren profeten lang niet altijd geliefd.

Vertel dat Jesaja leefde in de tijd van de Babylonische ballingschap. De koning van het grote Babylonische Rijk had in 586 voor Christus Jeruzalem veroverd. De inwoners had hij meegenomen naar Babylon. Babylon was toen de grootste stad van de wereld. Die stad lag in het huidige Irak. Wijs eventueel op een wereldbol of wereldkaart aan waar Irak en Israël liggen. De restanten van Babylon liggen zo'n 80 kilometer ten zuiden van Bagdad. De joden hebben daar tot 539 voor Christus moeten wonen. Geef aan dat jullie nu een verhaal gaan lezen over Jesaja en de mensen in Babylon.

Deel kopieën van werkblad 9.2 uit. Lees het verhaal met de kinderen.

15 minuten

Verdieping

Vertel de kinderen dat ze een van Jesaja's dromen gaan lezen uit de Bijbel. Deel bijbels uit en lees met elkaar Jesaja 65: 17-25. Laat de kinderen om beurten een vers voorlezen.

Besprek samen het gelezen gedeelte. Waar gaat dit Bijbelgedeelte over? Is die nieuwe wereld heel anders dan nu? Leg zo nodig onbekende uitdrukkingen uit. Bijvoorbeeld in vers 22: "de jaren van mijn volk zullen zijn als de jaren van een boom" (NBV). Dit betekent dat mensen langer zullen leven, want een boom wordt veel ouder dan een mens. In vers 25 staat "mijn heilige berg" (NBV). Hiermee wordt de berg Sion bedoeld. Dat is een van de bergen waarop Jeruzalem gebouwd is.

Deel pennen en kopieën van werkblad 9.3 uit. Vraag de kinderen om de opdracht op het werkblad uit te voeren. Besprek daarna met elkaar in wat voor wereld de kinderen zouden willen leven: wat zouden zij graag zien in de 'nieuwe wereld'?

Stel vast: God belooft ons via de droom van Jesaja dat de wereld ooit goed zal worden voor alle mensen. Er zal geen verdriet meer zijn, alleen maar blijdschap.

20 minuten

Verwerking

Vertel de kinderen dat het niet Gods bedoeling is dat wij op onze stoel blijven zitten wachten tot die nieuwe wereld komt. Wij moeten nu al proberen om te leven zoals God dat wil. Zo kunnen we met elkaar proberen om een betere wereld te maken. Dat kun je op veel verschillende manieren doen. Zo kun je geld of tijd geven aan een goed doel. Goede doelen proberen de wereld iets beter te maken, bijvoorbeeld voor kinderen of dieren.

Als je werkblad 9.1 van tevoren aan de kinderen had meegegeven (zie VOORBEREIDING), vraag hun dan om het ingevulde werkblad er even bij te pakken. Ga met de kinderen in gesprek over wat zij hebben opgeschreven. Hebben ze dezelfde goede doelen of zijn het allemaal verschillende?

Had je werkblad 9.1 niet van tevoren uitgedeeld, doe dat dan nu en laat vraag 1 en 2 ter plekke invullen. Vraag aan de kinderen welke goede doelen ze kennen en wat deze goede doelen doen. Laat deze informatie opschrijven in het schema bij vraag 4.

Geef aan dat ze nu een advertentie gaan maken voor een goed doel. Het is de bedoeling dat het een actie-advertentie wordt: een advertentie die een voorbeeld geeft van wat mensen nog meer kunnen doen, naast geld geven.

Vorm tweetallen. Laat ieder tweetal een goed doel kiezen. Ze mogen ook zelf een goed doel verzinnen. Geef ieder tweetal een groot vel papier waarop ze de advertentie kunnen maken. Leg hiervoor kleurpotloden en/of stiften, tijdschriften en kranten, schaatjes en plakstiften op tafel. Als je tijd over hebt, kun je de kinderen vragen om hun advertenties aan elkaar te laten zien en uit te leggen wat ze hebben gemaakt.

5 minuten

Afsluiting

Zet de grote kaars weer op tafel (en steek die zo nodig opnieuw aan). Vraag de kinderen om rondom de kaars te komen zitten. Spreek daarna het volgende gebed uit:

Lieve God,

Dank U wel
dat we vandaag mochten horen
over Uw dromen:
een droom van een nieuwe wereld
waar het goed is voor alle mensen.

Dank U wel
dat Uw droom geen bedrog is,
maar eens zal uitkomen.

Help ons om U te helpen
om de wereld alvast iets beter te maken.

Amen.

Blaas de grote kaars uit.

Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Tot de volgende keer!

BIJLAGEN

1. Werkblad 9.1 – Goede doelen
2. Werkblad 9.2 – De profeet Jesaja
3. Werkblad 9.3 – Nu en ooit